

PROIECT DE LECȚIE

Disciplina : Limba și literatura română

Colegiul Național Pedagogic „ Constantin Brătescu”, Constanța

Propunător : profesor DEACU MARIANA

SUBIECTUL LECȚIEI: *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii. Un înțeles proiectat în misterul lumii*

CLASA a-X –a

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Lectura poeziei

TIPUL LECȚIEI: mixtă

Obiective operaționale cognitive :

O1.Să specifice importanța operei poetului Lucian Blaga în contextul literaturii române ;

O2.Să încadreze opera blagiană în paradigma modernismului filozofic expresionist ;

O3.Să opereze și să aplice conceptele fundamentale ale liricii filozofice blagiene : mister/ metaforă revelatorie ≠ plasticizantă /cunoaștere paradisiacă ≠ luciferică .

O4.Să individualizeze viziunea blagiană asupra cunoașterii ;

O5.Să își aproprieze modalitățile de analiză tematică, structurală și stilistică caracteristice discursului blagian.

Obiective operaționale afective :

O1. Să își dezvolte gândirea creatoare și gustul pentru lectură;

O2 . Să exprime atașamentul cognitiv și emoțional față de discursul poetic blagian .

SECVENȚE DIDACTICE/ DETALIERI ALE CONȚINUTURILOR	COMPETENȚE SPECIFICE	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE	STRATEGII DIDACTICE			TIPURI DE EVALUARE	OBSERVAȚII
			METODE DIDACTICE	TIMP	MIJLOAC E DIDACTI CE		
<p>1. CAPTAREA ATENȚIEI MISTERUL BLAGIAN:</p> <p>-sens al existenței artei/poeziei ; - concept fundamental atât al operei filozofice cât și al celei poetice .</p>	<p>3.3. Elaborarea unei argumentări orale sau scrise pe baza textelor studiate;</p>	<p>Profesorul propune elevilor o reflecție blagiană : „<i>Câteodată, datoria noastră în fața unui adevărat mister nu e să îl lămurim , ci să-l adâncim așa de mult încât să îl prefacem într-un mister și mai mare</i>” ANEXA 1</p>	<p>Scrierea liberă</p> <p>ANEXA 1</p>	<p>10 min</p>	<p>Caietele de clasă</p>	<p>Evaluare frontală / Aprecieri verbal prin calificative / note</p>	<p>Profesorul discută și orientează răspunsurile elevilor oferind feedback.</p>

<p>MISTERUL BLAGIAN : - rolul poetului este de a potența misterele prin trăire interioară, prin forța imaginației dar mai ales prin iubire care, nu are la Blaga o funcție strict sentimentală.</p> <p>IUBIREA - SUPRATEMA BLAGIANĂ - instrument al cunoașterii, cale de pătrundere în misterele lumii universale.</p>	<p>3.2 . Compararea unor argumente diferite pentru formularea judecăților proprii;</p>	<p>Ce reprezintă misterul în concepția blagiană ?</p>	<p>Discuție liberă</p>		<p>Caietele de clasă</p>	<p>Evaluare frontală / Aprecieri verbal prin calificative</p>	
<p>2. ENUNȚAREA OBIECTIVELOR</p>		<p>Se precizează țintele de atins până la sfârșitul orei: explicarea tipurilor de cunoaștere blagiană cărora li se asociază cele două tipuri de metaforă: plasticizantă și revelatorie în textul <i>Eu nu strivesc corola de minuni a lumii</i></p>	<p>Explicația</p> <p>Discuție frontală</p>	<p>2 min</p>			
<p>3. ACTUALIZAREA INFORMAȚIILOR ANCORA</p> <p>Lucian Blaga – repr. modernismului expresionist</p>	<p>3.3. Elaborarea unei argumentări orale sau scrise pe baza textelor studiate.</p>	<p>Prin ce se caracterizează doctrina modernismului ?</p>	<p>Interogarea multiprocesuală</p>			<p>Evaluare frontală</p>	<p>Dialog de orientare dirijat de profesor</p>

<p>EXPRESIONISM : -tendință a modernismului care a apărut inițial în domeniul artelor plastice în Germania între 1911-1925 - în expresionism poezia devine strigăt de deznădejde și revoltă; angoasa, teroarea, alienarea, criza în fața noilor flageluri ale sec. XX . -,<i>Arta expresionistă nu e decât strigăt spre Dumnezeu</i>"</p>		<p>În ce context a apărut expresionismul ?</p> <p>Care sunt coordonatele expresionismului blagian și ce înseamnă afirmația criticului Marin Mincu : blagianizarea expresionismului ?</p> <p>Ce statut are textul <i>Eu nu strivesc corola de minuni a lumii</i> în volumul „ Poemele luminii”?</p> <p>Ce particularizează o artă poetică?</p>	<p>Problematizare</p> <p>Receptare critică</p> <p>Conversația euristică</p>	<p>5 min</p>		<p>Evaluare frontală / Aprecieri verbală prin calificative / note</p>	<p>Profesorul oferă elevilor feedback.</p>
<p>4. DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII</p>	<p>1.1. Identificarea particularităților și a funcțiilor stilistice ale limbii în receptarea diferitelor tipuri de texte;</p> <p>1.2. Receptarea adecvată a sensului/ sensurilor unui mesaj transmis prin diferite tipuri de texte orale sau scrise.</p>	<p>Profesorul distribuie elevilor fișe cu textul suport și o fișă de lucru care cuprinde sintagmele care trebuie asociate conceptului de mister în textul suport. (ANEXA 2) Care sunt formele de manifestare a misterului ? Ce simbolizează aceste forme?</p>	<p>Problematizare</p> <p>Conversația euristică</p>	<p>5 min</p>	<p>Textul suport</p> <p>ANEXA 2</p> <p>Fișă de lucru</p> <p>Dicționar de simboluri</p>	<p>Evaluare frontală</p>	<p>Dialog de orientare dirijat de profesor</p>

<p>5. OBȚINEREA PERFORMANȚEI</p> <p>Metafora plasticizantă: -dă frumusețe limbajului liric fără a-i încifra conținutul/ sensibilizează imaginea poetică .</p> <p>Metafora revelatorie -rol de a potența misterul esențial, de a revela sensuri ascunse, primordial/ act revelator al misterului .</p> <p>Cunoașterea paradisiacă -autosuficientă/ rece/rațională/ logică aparține oamenilor de știință care vor să explice misterul, astfel reducându-l, <i>strivindu-l</i>.</p> <p>Cunoașterea luciferică -are ca scop potențarea, adâncirea misterului și nu lămurirea lui. (misterul nu poate fi ordonat prin Logos) -specifică sensibilității poetilor, este indirectă și îmbogățește ființa artistică.</p>	<p>2.3. Identificarea și analiza elementelor de compoziție și limbaj în textul poetic ;</p>	<p>Cum se numește, în concepția blagiană, metafora centrală a textului prin care este sugerat misterul? Care este perechea opusă a acestei metafore?</p> <p>Elevilor li se distribuie o fișă sinteză care reactualizează și sistematizează definirea celor două tipuri de metaforă ale sistemului blagian: metafora revelatorie și metafora plasticizantă. (ANEXA 3)</p> <p>Profesorul explică elevilor că cele două tipuri de metaforă sunt asociate celor două tipuri de cunoaștere dihotomice: cunoașterea paradisiacă/ cunoașterea luciferică. Elevii citesc informațiile și exemplifică tipurile de cunoaștere în textul suport; ANEXA 4</p>	<p>Conversația euristică</p> <p>Receptare critică</p> <p>Problematizare</p>	<p>15 min</p>	<p>Fișă de sinteză</p> <p>Tabel sinoptic</p> <p>Video-proiector</p> <p>ANEXA 3</p> <p>ANEXA 4</p>	<p>Evaluare frontală</p>	<p>Dialog de orientare dirijat de profesor</p> <p>Profesorul afirmă: problematica cunoașterii reprezintă tema textului blagian , fiind solidară cu tema creației și supratema iubirii.</p> <p>Profesorul explică: Lumina- simbol al cunoașterii ,</p>

		Lumina mea/ lumina altora = metafore revelatorii pentru cele două tipuri de cunoaștere					totalizator desemnează o realitate transcendentă .
<p>6. ASIGURAREA FEEDBACKULUI</p> <p>Cunoaștere luciferică vs Cunoaștere paradisiacă</p> <p>lumina mea- potentează tainele : cunoașterea luciferică vs lumina altora – descifrează misterul: cunoașterea paradisiacă</p>	<p>1.1. Identificarea particularităților și a funcțiilor stilistice ale limbii în receptarea diferitelor tipuri de texte;</p> <p>2.3. Identificarea și analiza elementelor de compoziție și limbaj în textul poetic.</p>	<p>Elevii primesc o fișă de sinteză care schematizează aspectele fundamentale ale celor două tipuri de cunoaștere în textul supus analizei.</p> <p>ANEXA 5</p>	<p>Conversație euristică</p> <p>Problematizare</p> <p>Argumentare</p>	5 min	<p>Fișă sinteză individuală</p> <p>ANEXA 5</p>	<p>Discuție frontală</p>	<p>Profesorul conchide:</p> <p>Discursul poetic blagian este structurat pe baza unei antiteze cu termeni inegali , între eul poetic , adept al cunoașterii luciferice și ceilalți, ucigători de taină , prin cunoașterea paradisiacă.</p>
<p>7. EVALUAREA PERFORMANTELOR</p>	<p>1.3. Folosirea adecvată a strategiilor și a regulilor de exprimare orală în monolog și dialog ;</p>	<p>Elevii primesc o fișă în care li se propune să completeze petalele unei flori , cu simboluri ale propriei „ corole de minuni”</p> <p>Care sunt propriile voastre taine ce doriți să le protejați ?</p> <p>ANEXA 6</p>	<p>Joc de rol</p> <p>Problematizare</p>	5 min	<p>ANEXA 6</p>	<p>Aprecieri verbală/ prin calificative</p> <p>Aprecieri verbală/ prin calificative</p>	<p>Dialog de orientare dirijat de profesor</p> <p>Dialog de orientare dirijat de profesor</p>

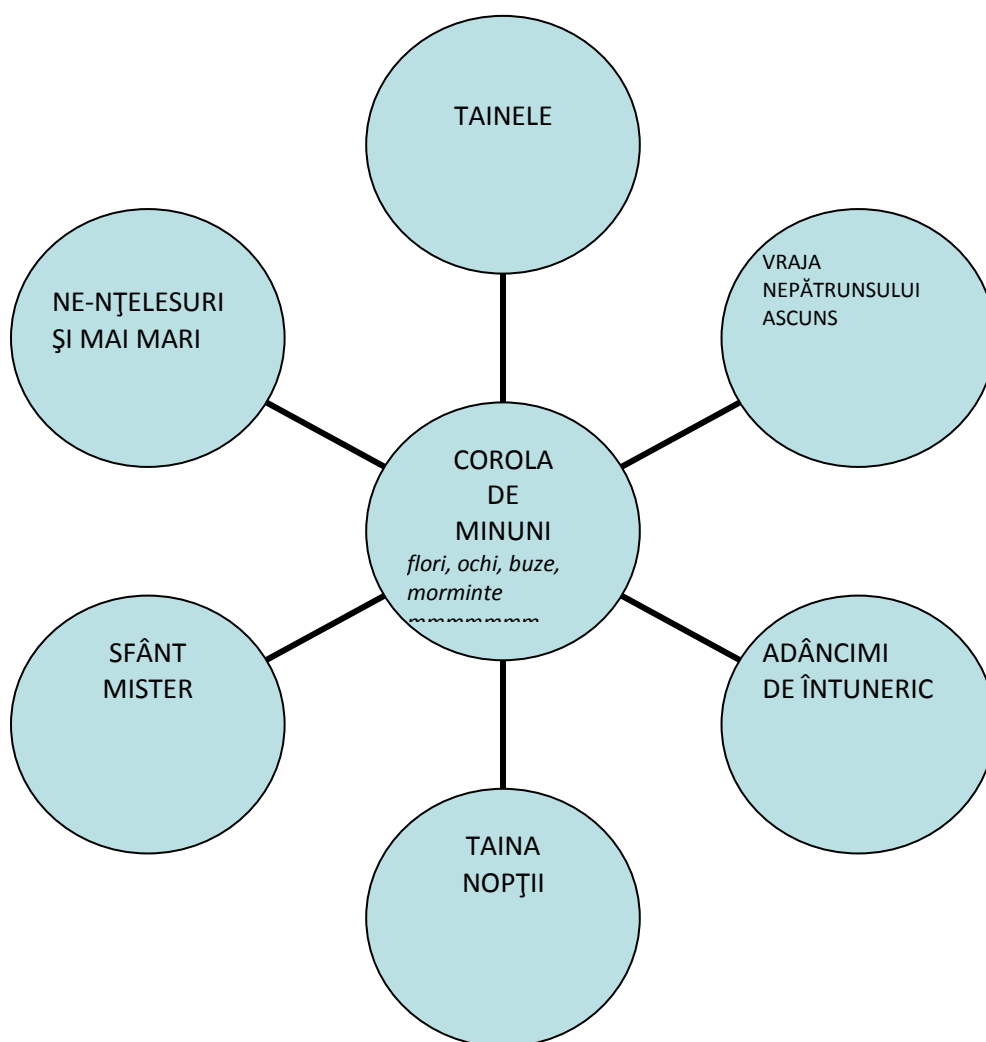
<p>8. ASIGURAREA TRANSFERULUI</p>	<p>1.4 Redactarea unor compoziții despre textele studiate și alcătuirea unor texte funcționale sau a unor proiecte.</p>	<p>Tema pentru acasă Redactează un eseu de minim 400 de cuvinte în care să prezinți particularități ale unui text poetic studiat , aparținând lui Lucian Blaga. Vei avea în vedere : -evidențierea a două trăsături care permit încadrarea într-un curent literar; -prezentarea modului în care tema se reflectă în textul poetic studiat , prin comentarea a două imagini sau idei poetice - analiza a 2 elemente de compoziție și de limbaj semnificative pentru textul poetic ales.</p>		<p>3 min</p>	<p>Caietele de teme Texte suport</p>	<p>Itemi de tip subiectiv</p>	
--	---	---	--	------------------	---	-------------------------------	--

ANEXA 1

Argumentați pro sau contra acest crez blagian:

„Câteodată, datoria noastră în fața unui adevărat mister nu este să-l lămurim, ci să-l adâncim așa de mult încât să îl prefacem într-un mister și mai mare . ”

IZOTOPIA MISTERULUI BLAGIAN

Anexa 3

„Eu nu strivesc corola de minuni a lumii

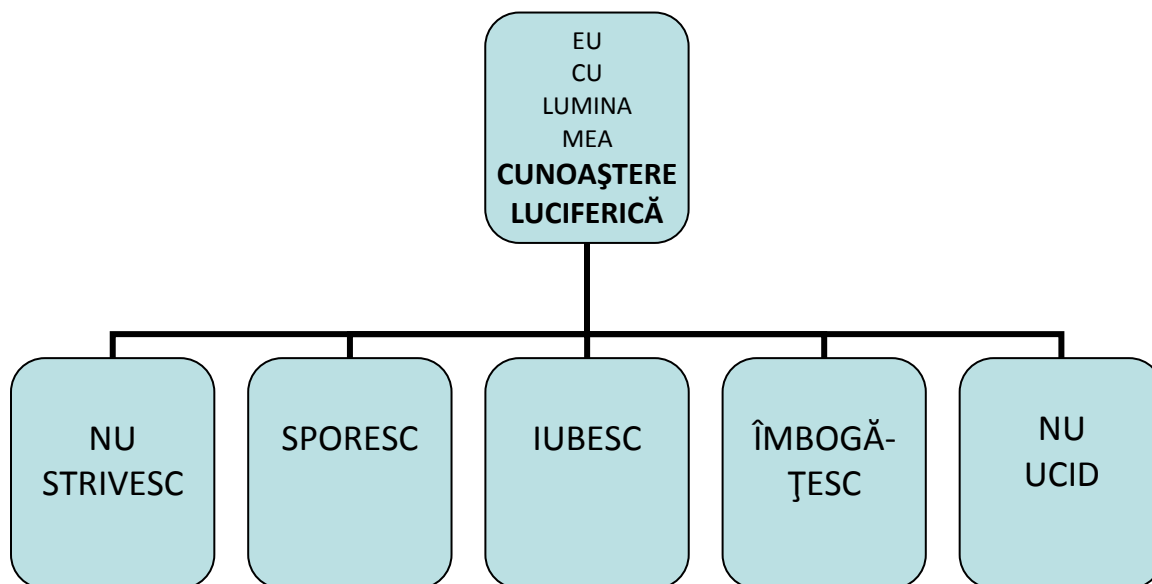
Concepte fundamentale – *Geneza metaforei și sensul culturii* – Lucian Blaga

Tip de metaforă	Metafora plasticizantă Plasticizare > expresivitate/ sugestivitate	Metafora revelatorie revelatorie > revela , a dezvălui cugetări profunde, sensuri ascunse, primordiale
Definire	-sensibilizează imaginea poetică, o face mai plastic, mai expresivă -dă frumusețe limbajului liric fără a-i incifra conținutul; - simplu element retoric în discursul poetic .	-îndeplinește toate calitățile metaforei plasticizante, dar, în plus, îmbogățește conținutul ideatic al imaginii, aprofundând, în sens filozofic, înțelesul termenului înlocuit ; -are rolul de a potența misterul esențial , de a releva conținutul ; - completează neputința expresiei directe , este un act revelator al misterului ; - rezultatul incongruenței dintre lumea concretă și cea a noțiunilor abstracte ; - imagine poetică în care se concentrează un înțeles major despre lumea în care trăim.
EXEMPLE	<p><i>Zăpada- lan de diamanturi</i></p> <p>- <i>zale argintie</i></p> <p><i>Vasile Alecsandri</i></p>	<p><i>Corola de minuni a lumii</i> –misterele, tainele universului;</p> <p><i>Calea mea</i>- drumul pe care îl parcurge subiectul poetic în creația sa;</p> <p><i>Vraja nepătrunsului ascuns</i>- Marele anonim, misterul ontologic ;</p> <p><i>Lumina altora</i>- cunoașterea paradisiacă , rațională;</p> <p><i>Lumina mea</i> – cunoașterea luciferică, poetică .</p> <p><i>Adâncimi de întuneric</i>- misterul</p> <p><i>Lucian Blaga</i></p>

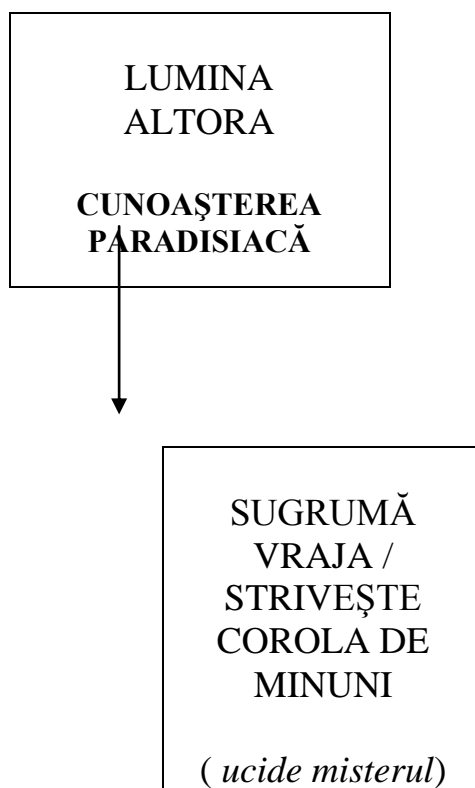
ANEXA 4

REPERE	CUNOAȘTEREA LUCIFERICĂ / POETICĂ Tip II/ minus cunoaștere	CUNOAȘTEREA PARADISIACĂ/ ȘTIINȚIFICĂ Tip I / plus cunoaștere
Definire	<ul style="list-style-type: none"> - proprie filozofiei , religiei, creației artistice; - prin intermediul ei omul înaintea în orizontul misterului cu dorința de a atinge esența lui imaterială (latura criptică-partea care se ascunde). - izvorul ei se află în inconștient iar instrumentele sale sunt intuiția și contemplația; -introduce problematicul , tatonarea teoretică, neliniștea și aventura , tot atâtea momente care repugnă cunoașterii paradisiace; - are ca scop potențarea, adâncirea misterului și nu lămurirea lui ; -este specifică sensibilității poetului , care este indirectă și îmbogățește ființa artistică. -cunoaștere „mistică”- George Călinescu 	<ul style="list-style-type: none"> - conceptual, își e sieși suficientă; -caracteristică științei, operează empiric și rațional, logic, negând existența misterului ; - se oprește la dimenisunea perceptibilă, materială a Universului, ceea ce Blaga numește latura fanică a misterului (partea care se arată) . - rece, rațională, precisă
Astrul simbolic corespondent	LUNA	SOARELE
Scopul	<ul style="list-style-type: none"> - de a proteja, de a potența, de a spori misterul, tainele lumii prin forța imaginației și prin iubire. - „există pentru ființa omenească o singură șansă de a lua contact cu realitatea însăși , nu prin simțuri, nu prin idé, ci prin punere de probleme, prin deschidere de mistere ca atare” (Lucian Blaga) 	<ul style="list-style-type: none"> - de a explica tainele , vrând să lumineze misterul , pe care astfel să îl reducă. - este directă, sortită eșecului, deoarece nu îmbogățește ființa, ci o sărăcește.
Instrumentul	creație/ poezie	știință/ logică / raționamente
Exemple din text		

„Eu nu strivesc corola de minuni a lumii

DAR –conj. adversativă/ raport bipolar eu – ceilalți (poet - lume)

ANEXA 6 / SIMBOLURILE PROPRIEI „COROLE DE MINUNI ”

Nume și prenume elev

